

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

35. An Sacerdos infirmis poste morientibus possit Sacramentum
Exremæ-Vnctionis ministrare virgula argentea ablonga, &c. Et an in tali
casu liceat Parocho ministrare Extremam-Vnctionem vngendo quidem ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](#)

260 Tract. IV. De Sacramento

*diēi, non valens alia Sacra menta recipere, si non habeat
Bullam Cruciatæ: Ex p. 3. tr. 4. Ref. 170. alias 171.*

Sup. hoc supra in Ref.
§. 1. paulo post initium, & in Refol.
32. & in 10. 3. u. 1. Ref. 2.
§. Sed diffi-
cultas.

Negatiuam sententiam docet Petrus de Lepræ in Ref. *Vnctionis*, cap. 2. tr. concl. 4. vbi sic assert. [Es cierto que en el tal caso no es licito administrar al enfermo el sacramento de la extremauncion. Esto enseñan comunmente los Doctores, por que dicen, que de la extremauncion no se puede administrar en tiempo de interdicio; y nunca sacan este caso, la razón es, porque este sacramento en ningún caso es sacramento de necesidad, ni ay preceo diuino de recibirllo, luego la prohibición de la Iglesia estiende-se a este caso.] Ita ille.

Sed ego contraria sententiam in facti contingenti consului, nempe moribundum sensibus destitutum, qui sacram Eucharistiam, & sacramentum Pœnitentiae, non poterat recipere, fuisse omnino iungendum, etiamsi non haberet Bullam Cruciatæ, & esset in civitate interdictum. Et hanc sententiam docet Zambranus de *osibüs tempore mortis*, cap. 5. dub. 7. num. 5. vbi sic ait: *Satis probabile est, licet e ministeri possit, & debere Extremam-Vnctionem morienti carenti omni priuilegio, etiam tempore interdicti, & maximè si tunc carcer sensu. Ita illi, qui multas rationes adducit, & citat Henriquez lib. 3. cap. 10. num. 3. in glosa litera F. & multos vitios doctos à se consultos. Et ipse Ledesma vbi supra, etiam hanc sententiam probabilem putat. Restat modò respondere ad argumentum Ledesma. Dico igitur, quod nec iura, nec Doctores loquuntur in calu nostro, cum negant tempore interdicti posse sine priuilegio dari Extremam-Vnctionem; nam agunt de calu ordinario, in quo moriens recipit aliud Sacramentum, vel quando licet non recipiat, potest ramen commodissime adiri iudex, qui posuit illud interdictum, vt tollat illud prædicto calu. Igitur nostram sententiam in favore animatum omnino amplectandam esse puto, & illam Parochi, si calus occurrat, sine metu in proximū (me impellente, & consulente) deducant.*

RESOL. XXXIV.

An Sacerdos tempore pestis possit ungere infirmum, non dixit, sed virga oblonga, ut eius contactum effugias? Ex part. 3. tractat. 4. Resolut. 166. alias 167.

Sup. hoc in Ref. seq.

His annis elapsis, quando hic morbus misericordia civitatem hanc afflixerat, sententiam affirmatiuam consului, quam docent Chapeanilla de *sacram. Extrema-Vnctio* quæst. 34. & Franciscus Sylvius in 3. part. quæst. 32. art. 3. vbi sic assert. Cures Sacerdos habere vestes breues, & ita eas ad se colligat, vt quād maximè potest, fugiat contactum infirmi. Præterea ægrotum (si potest) constitui faciat in loco puro, & libero, non se statuat inter ignes, & infirmum, muniat se præseruatiuis iudicio medicorum, & vt potest virga oblonga, verò tamen oleo tincta, sic vt perficiatur vñctio. Peracta autem vñctione, virginem eiusmodi aut purgabit, ac in similem viuum seruabit, si aurea, vel argentea sit proprie reverentiam Sacramenti, vel lignè comburatur, si sit lignea. Ita Sylvius, quæ omnia multum pro praxi in talu calu erant conducta.

RESOL. XXXV.

An Sacerdos infirmis peste morientibus possit Sacramentum Extrema-Vnctionis ministrare virgula oblonga, &c.

Ei an in talu calu licet Parochi, ho ministrare Extrema-Vnctionem vngendo quidem omnes quinque sensus, sed unam aurem, unum oculum, unam manum, pedem, manum, & deinde vendo hac forma omnes sensus, pariales sub una totali amplectente, omnes, quæ sunt istas sanctas vñctiones indulget tibi Deus ergo quid per visum, auditum, olfactum, gustum, tactum deliquisti? Ex part. 3. tr. 3. Ref. 179.

Affirmatiuam sententiam olim docui. Quæ p. tr. 4. ref. 167. cum Silvius & Chapeanilla, quibus nunc addo *Vñctio* in. de *lxx* *Extrema-Vnctionis*, fol. 68. & Marchinum de p. 3. c. 5. n. 1. vbi sic ait. In magno vite discernitur esse incongruum ministeri a Parochi Extremam-Vnctionem a longe virgula quadam, sive argentea lignea, tue ex alia materia confecta ad poter extandam; & ratio afferri potest, quia ex via pene habuimus instrumenta vñs non inferre aliquo tempore. Sacramento irreuerentiam, ex alia magna nobis à natura ins tribuitur conserua, id est vita. Sic illud etiam docet Ioannes Praepositus in 3. p. 3. n. de *Sac. Extrema-Vnctio* dub. 6. v. 48. Bartoli de *Parochi*, c. 22. n. 16. Iacob. Mancinus in *prædicta* *infirmos* p. 8. dub. 18. vbi sic assert. *Prædictus Parochus Marchis Archiepiscopum Smyrenensem* vide etiā *Sarcez* tom. 4. disp. 44. sect. 3. min. 10. Sed in talu calu licet Parochio ministrare Extremam-Vnctionem, vngendo quidem omnes quinque sensus, sed unam aurem, unum oculum, unam manum, pedem, manum, & deinde vendo hac forma omnes sensus, pariales sub una totali amplectente, omnes, quæ sunt istas sanctas vñctiones indulget tibi Deus quædam, auditum, olfactum, gustum & tactum, & affirmatiuē respondi vbi supra, ref. 167. Quæcum multis Doctib. quibus nunc addo Marchinum loco citato cap. 7. cum *Fillius* tom. 1. tr. 3. cap. 5. num. 129. vbi sic assert. In calu occidenti, quando nimis irum est vel periculum contingit, ut infirmus ante moriatur sub conditione mente concepta posset Minister vñcta actione attingere quinque sensus vngendo unum oculum, unam aumen, & unam manum, &c. & super hanc totam vñctionem proferre formam, qua omnes quinque comprehendat, dicendo: *Per has sacras Vnctiones indulges tibi Deus quicquid per visum, auditum, olfactionem, gustum, & tactum peccasti. Sic enim faciendo, ne fit iniuria Sacramenti, & proximo potest esse utilitas, forte etiam ita salutibus, qui alias condonandus fuisset, vt si esset tantum artitus & confundit alias non posset. Ita *Fillius*.*

RESOL. XXXVI.

Quo tempore sit danda infirmis vñctio extrema? Ex part. 3. tr. 4. Ref. 172. alias 173.

Experientia nos decet, parentes plorantibus amare magis corpora, quā animos infirmorum, & ideo quando agitur de Extrema-Vnctione illis ministranda clamant, & vñque ad ultimum diftere volunt; sed in hoc quantum erunt etiam contra salutem corporum infirmorum, demonstrat doctrina